

OPPEGÅRD HISTORIELAG

Kalender 1995

Oppegård – også en kystkommune . . .

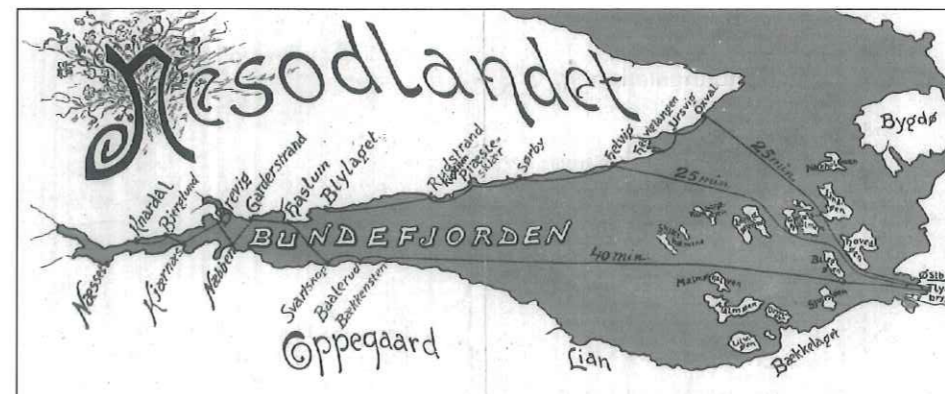
Kart med Oppegårds 8 km lange kystlinje

Utsnitt av kartblad OSLO (1914 IV) fra 1952.

Forsidebildet viser fiskebåter ved Svartskog brygge omkring 1960. I området bodde det da 4 yrkesfiskere - mot 3 rundt århundreskiftet.

Et lite geografikurs ...

Skjematisk kart over Bundefjorden mellom Nesodlandet og Oppegård fra "Billige Lystture paa Bundefjorden" fra først på 1900-tallet.

Kalenderen til Oppegård Historielag for 1995 fokuserer på det vi kan kalle Oppegård-kysten. Det er lett å glemme at kommunen vår har en 8 kilometer lang kystlinje med mye interessant historie. Spennende i så måte er ikke minst funnene til Ole Rojahn og Øyvind Myhrvold i den kystnære, nordvestlige delen av kommunen - i områdene fra Bunnefjorden oppover mot Kruttmølleåsen og Hvitebjørnåsen. Her aner vi kanskje konturene av et storsamfunn i datidens jernalder-Norge.

Den 16-17 kilometer lange Bunnefjorden ser ut som den reneste kilen der den deler Nesodden fra landet med Oppegård - se bare på den skjematiske kartskissen. Vi er inne i et grunnfjellsområde av mer enn 1000 millioner år gamle bergarter, for det meste gneisser. Dette området ble utsatt for sprekkeannelser i den geologiske uroperioden som kalles permtid - for omkring 250 millioner år siden. I det såkalte Oslofeltet oppstod store sprekker i jordskorpen (sammen med vulkanisme). Det som blant annet skjedde var at Bunnefjorden sank ned flere hundre meter i forhold til landblokkene mot vest (Nesodden) og mot øst (området Ekebergåsen - Oppegård). Andre sprekkesystemer la grunnlaget for Gjersjøelva - Gjersjøen - Pollevannet og Årungenbassenget. Senere geologiske krefter har arbeidet videre med landskapet fra permtiden, ikke minst tallrike istider. Bunnefjorden har sine største dybder i området rett utenfor Svartskog - her er det målt 160 meter ned til havbunnen.

Fra Bunnefjorden er det for det meste bratte hellinger opp til det 2 kilometer brede Svartskog-plataet mellom Bunnefjorden og Gjersjøen (40 m.o.h.). Her ligger flere av de store og eldste gårdene i kommunen, 100 til 120 m.o.h. der Furuåsen med 163 meter er det høyeste punktet. Kommunegrensen mot Oslo i nord er Gjersjøelva og grensen sørover mot Ås ligger mellom Sjødalstrand og Nebba. Ute i Bunnefjorden grenser Oppegård mot Nesodden og Frogn - det er dermed 5 kommuner som har kystlinje mot Bunnefjorden. Det er et landskap med fjellkoller og furuskog som dominerer kystbildet. Daler som Delingsdalen ved Ingierstrand og Trolldalen ved Sjødalstrand er heller trange daler som er verd et besøk - her finner du fremdeles "villmark" i Oppegård.

Mange forbinder imidlertid Oppegård-kysten med badeliv - bare tenk på Bestemorstrand, Ingierstrand og Bekkensten. Helt nord ved Gjersjøelvas munning i Hvervenbukta er båthavna utgangspunktet for båtlivet til mange av kom-

munens innbyggere. Båtturen herfra sørover langs Oppegård-landet viser at bebyggelsen for det meste er spredt - med god plass også til naturistene. Bilturen langs veien fra Ingierstrand bro til Bekkensten er en opplevelse - men enda mer idyll opplever du om du tar beina fatt og går kjøreveien (som er bommet) fra Svartskog brygge til Sjødalstrand. Her møter du våren, mens vinteren fremdeles har taket på resten av Oppegård ...

Oppegård - et rikt jernaldersentrum?

Arkeologistudenten Ole Rojahn fant sensommeren 1992 restene etter en bygdeborg på en liten kulle i nordenden av Gjersjøen. Oppegård kommune gav midler til et registreringsarbeid som Rojahn påtok seg sammen med lokalhistorikeren og amatørgeologen Øyvind Myhrvold. Rojahn skriver:

"Store deler av kommunen ble saumfart i løpet av vel ett år. Resultatet var mange nyopptagede kulturminner knyttet til forskjellige tidsepoker og gjen-speiler en rik forhistorie i kommunen vår.

Oppfatningen om at Oppegård kanskje er den mest funnfattige i Akershus, må revurderes. Et stort antall terrasser og steinmurer utgjør hovedandelen av ny-registreringer og vil trolig bli viet størst oppmerksomhet.

Funnene ser ut til å representere noe nytt - og mange spørsmål vil komme til å knytte seg til dette fenomenet. Det kan være vanskelig å forstå hvordan så mange fortidsminner har kunnet ligge uoppdaget helt fram til i dag i et så tett befolket område.

Noe av forklaringen kan være at Oppegård har hatt en forholdsvis lav befolkning fram til nyere tid, og at hoveddelen av kulturminnene ligger utenfor tettbygde strøk. Mange steinmurer har blitt sett tidligere, men de har blitt oppfattet som tradisjonelle steingjerder".

Mange av funnene - ikke minst 140 terrasser som har vært fundamenter for bygninger - ligger ned mot Bunnefjorden mellom Hvervenbukta og Ingierstrand Bad. Derfor denne lille presentasjon i kalenderen i denne omgang - se ellers mars måned.

Vi vet mye om kystlinjens historie fra nyere tid - men kanskje peker funnene i retning av et rikt kystsamfunn i kommunen vår allerede for mer enn 2000 år siden? Spennende - ikke sant ...

Isveiene på Bunnefjorden

Frosne elver, vann og fjorder ble i gamle dager ofte benyttet som is- og vinterveier. Noen isveier var under offentlig kontroll og økonomisk forvaltning. Isoppsynet fra Oslo til Nesset i Bunnefjorden og på Gjersjøen ble opphevet i 1889.

Isveien over Gjersjøen har vært en gammel vinterferdselsåre - biskop Jens Nilsson reiste denne veien på sin visitasreise mars 1594. I 1879 var Christian Pedersen oppsynsmann for denne isveien. Lenge etter at Gamle Mossevei og bilene kom, fortsatte Gjersjøen å være vintervei.

Oppsynet med isveien langs Bunnefjordens østre side regnet fra sør, på strekningen Bunden-Nesset-Køya, ble overdradd Martin Olavsens Norbom. Han fikk i 1849 for dette arbeidet 12 skilling dagen. Hans Johansen Bekkenstein hadde oppsynet med strekningen Køya-Bekkensten for 18 skilling dagen. For strekningen Bekkensten-Ljan-Kongshavn var det andre oppsynsmenn.

På Bunnefjordens vestre side langs Nesoddlandet var det også vintervei, fra Brevik i Frogn til Helviktangen og over til Sjursøya, der den møtte den østre vinterveien.

Israce var den første form for baneløp som ble arrangert i Norge. Herostratisk berømt er Norges første billøp - et israce som ble arrangert av KNA 25. februar 1912 på Bunnefjorden. Løpet ble en fiasko - det kom for mye folk ettersom 10.000 tilskuere lagde fullstendig kaos for uforberedte arrangører ... Det endte med en alvorlig ulykke og stevnet måtte avlyses.

Svartskog - bygdas sentrum i gamle dager

Fotografi over Svartskog fra 1936. Til venstre søndre Oppegård med Oppegård kirke midt på bildet. I bakgrunnen hever Nesodden seg - tidligere hovedsogn til Oppegård annekssogn.

Svartskog-området var kommunens første sentrum med bygdas første kirke og skole - og de store gårdene, som har gitt kommunen navn. Bildet viser godt det nære naboskapet mellom Svartskog og Bunnefjorden - det var sannsynligvis denne veien de første rydningsmenn kom til kommunen vår fra Aker eller Nesodden.

I gamle dager var elver og innsjøer - fjord og kyst - et bindeledd mellom folk. Med moderne samferdsel og kommunikasjonsmidler er vannet i våre dager mer et skille enn et bindeledd. Bunnefjorden er et godt eksempel. I flere hundre år var det fast båtforbindelse over Bunnefjorden mellom Bekkensten eller Bålerud på Oppegårdsiden og Kirkevika på Nesoddensiden. Dette var et meget viktig bindeledd ettersom Oppegård helt frem til 1915 var et annekssogn under Nesodden hovedsogn - både i kirkelig og kommunalt henseende.

Litt om Sjødal gård og Sjødalstrand

Plassen Sjødalstrand under Sjødal gård er emne for oktober måned. Willy Østberg utgav høsten 1994 for Oppegård kommune "Sjødal - gårds- og slekts-historie" (lokalhistorisk skrift nr. 1 - 36 sider). Ved siden av opplysningene senere i kalenderen, kan nevnes følgende:

Gården Sjødal i Oppegård kommune ligger helt sør på Svartskog og grenser mot Ås kommune. Gården er på 140 mål innmark og 750 mål skog.

Sjødal har strandlinje til Bunnefjorden. Selve gårdstunet og jordveien ligger oppe på platået, mens det meste av skogen befinner seg i åsskråningen ned mot fjorden. Gårdstunet ligger 134 meter over havet. Sjødal har gårdsnummer 37 og bruksnummer 1 i Oppegård.

Flyfotografi av Sjødal gård.

Kommunevåpenet for Oppegård symboliserer de 17 middelaldergårdene som var nevnt i gårdsmatrikkelen av 1578. Sjødal gård er derfor en av trekantene i kommunevåpenet.

Både navnet og beliggenheten tyder på at Sjødal ble ryddet og bosatt i sin nåværende form i yngre jernalder, rundt 500 - 600 e.Kr.

Etter et eieren av Sjødal gård, Hans Larsen Sjødal døde i 1837, ble Sjødalstrand utskilt fra gården og solgt til nest eldste sønn, Halvor, i 1840. I en skyldsetningsforretning av 25. september 1840, der Halvor Hansen Sjødal kjøper Sjødalstrand av sin mor og eldste bror, heter det - "sælger og kjøper vare enige om at Sjødal gaards eier har fri vei og fædrift til dens skovhavn, uden at eieren af bemeldte jordstykke, eller etterkommere, kan forbyde saadant. Derimod skal kjøbereren have havn i Sjødals skov til de kreaturer han selv maatte holde".

Halvor Sjødal overtok altså Sjødalstrand i 1840. Han ble gift med Helene Karoline Haakensdatter fra Ås, og de fikk to døtre, Else og Mathilde. Halvor døde omkring 1860, for i folketellingene i 1865 står Helene Karoline oppført som enke og eier av Sjødalstrand. Hun må så ha solgt Sjødalstrand til Kristin Olsen fra Nybråtan under Fåle, som var gift med Ellen Kaspersdatter fra Kråkstad, for de står oppført som eiere i folketellingene 10 år senere.

Ellen og Kristian fikk to barn, Olaves og Konstanse Emilie. Olaves var sjømann og ble utsatt for et skipsforlis der han med nød og neppe berget livet. Dette gjorde at han ga opp sjømannslivet og flyttet med familien til husmannsplassen Sjødalsenga.

Konstanse Emilie giftet seg med Hans Johannesen som var fra plassen Holmen under Ljansbruket. De fikk 4 barn, hvorav 2 vokste opp - Emil og Hulda Hansen. De hadde en yngre bror, Johan, som dro til sjøs 17 år gammel. Da han var 19 år, kom han hjem etter å ha pådradd seg en smittsom sykdom. Han ble derfor lagt på låven for å dø, noe han gjorde etter 3 ukers tid ...

Christian Olsen var jekteeier og skipper. Han drev med fraktestart i Oslofjorden og som mannskap hadde han svigersønnen Hans Johannesen, og eieren på Sjødal, Hans Johan Sjødal. Det var frakt av varer langs kysten de seilte, som oftest sand fra Svelvik til byggeplasser langs fjorden. De skal også ha foretatt flere turer med sandlast til Østersjølandene - og fraktet ellers vedlass fra steder langs fjorden til Kristiania.

Emil Hansen giftet seg med Hilda, og det er etterkommere av dem som idag bor på Sjødalstrand.

Litt om dampskipstrafikken på Bunnefjorden

Fra "den andre siden" av fjorden - DIS "Nesodden" forlater Blylaget brygge på Nesoddensiden av Bunnefjorden. Vi kan skimte kystlinjen til Oppegård i høyre billedkant.

Rutetrafikken på Bunnefjorden inn til Næsset startet i 1857. Christiania og Omegn Dampskibsselskab satte da hjulbåten "Dragen" (20 br.t.) i trafikk og var i drift omkring 5 år. Den anløp Bekkensten på Oppegårdssiden.

Fra 1866 til 1876 hadde Christiania-Oslo Dampskibsselskab ruter i Bunnefjorden. Vi vet lite om disse årene, men trolig har Bekkensten hatt anløp i denne perioden også.

I 1874 ble Intresentskabet Bundefjord stiftet. Billettør på hjulbåten "Bundefjord" (40 br.t.) var Chr. Oppegaard. Denne båten anløp alle de tre Oppegård-bryggene Bekkensten, Rødsten og Svartskog, dog bare på signal da den hadde vansker med å legge til kai.

I 1875 ble Bundefjord Dampskibsselskab nytt navn på selskapet og dampskipet "Bundefjord" (80 br.t.) innkjøpt. Ruteplan for 1880 viser at skipet gikk fra Næsset kl. 7.00 til Blylaget, krysset Bunnefjorden til Svartskog og Rødsten, tok turen tilbake til Nesoddensiden og videre inn til Christiania. Kl. 14.30 gikk den tilsvarende rute tilbake til Næsset.

Turen tok 1 time og 45 minutter. Strekningen Næsset-Christiania kostet 80 øre på 1ste Plads og 55 øre på 2den Plads og "ukonfirmerede Børn betale halv Fragt".

Fordi båten krysset Bunnefjorden, tok den ikke bare post til og fra Christiania, men også mellom Nesodden og Oppegård.

Nesoddenbåtene traffikkerte fra 1934 til 1940 baderutene mellom Oslo og Ingierstrand. Etter krigen fortsatte båttrafikken frem til 1970. Rutetrafikken ellers på Oppegårdssiden opphørte da krigen kom. På østsiden av Nesodden var det båtrote til Knardal til begynnelsen av 1970-tallet og til Fjordvangen ut 1988.

Bryggene langs Oppegårdlandet

BEKKENSTEN BRYGGE :

Bekkensten brygge lå ved den gamle veien fra "Oppegårdshøiden". Den ble anløpt allerede da dampskipstrafikken tok til i 1857. Senere ble bryggen benyttet med ulike opphold frem til 1939. Den tilhørte Ljansbruket. Sommeren 1930 var det planer om kun å anløpe Svartskog og Baalerud. Da skrev M. & H. Ingier til A/S Bundefjord Dampskibsselskap: "Vi haaber, at De vil kunne imøtekomme ønsket om at de forannævnte ruter ogsaa faar anløpe Bækkensten, idet saadant anløb ikke vil volde nogen forsinkelse av betydning, men aabenbart vil være til adskillig nytte for trafikanterne og derigjennem efterhvert virke til fordel for selskapet".

Trafikken på Bekkensten brygge var 1800 passasjerer i 1914 - 3000 passasjerer i 1931 og 2900 passasjerer i 1939.

SVARTSKOG BRYGGE :

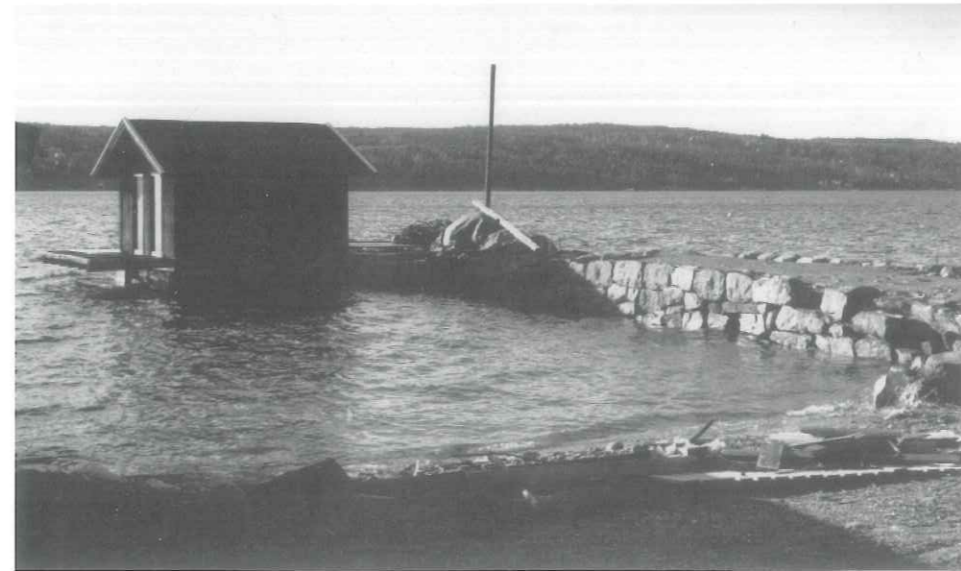
Svartskog brygge ble bygget i 1874 da en av stifterne i Bundefjordselskapet hadde sin eiendom der.

"Undertegnede P.B.G.Enger erkjender herved at have indrømmet "Bundefjords" dampskibsselskab ret til at benytte den mig tilhørende brygge ved Svartskoug i Oppegaard, samt at have indrømmet passagerer, der reise med nævnte selskabs dampskib, ret til saavel tilfods som kjørende med eller uden gods eller varer at benytte den mig tilhørende vei fra nævnte brygge ved Svartskoug til rodeveien i Oppegaard".

Svartskog brygge var i 1911 i arkitekt Gran-Meyers eie og var i en meget dårlig forfatning. Familien hadde fribilletter som godtgjørelse for leie av bryggen.

Bryggen ble anløpt kontinuerlig frem til 1939.

Trafikken på Svartskog brygge var 10000 passasjerer i 1914 - 10000 passasjerer i 1925 og 1000 passasjerer i 1939.

Svartskog brygge fotografert rundt 1990 - som et minne fra de gode gamle dager med dampskip på fjorden ...

RØDSTEN BRYGGE :

Rødsten brygge ble bygget i 1874, og navnet eksisterte til rundt 1900. Det er noe uklart hva som skjedde med denne bryggen, men det kan se ut som om Baalrud brygge overtok for Rødsten, enten ved at Baalrud brygge ble muret på grunnen til gamle Rødsten brygge eller anlagt like i nærheten. På Nesoddensiden skjedde det ikke sjelden at nye brygger ble anlagt i nærheten av de gamle bryggene

BAALRUD BRYGGE :

Baalrud brygge ble bygget av Oppegård kommune rundt 1900. Den ble muligens muret opp på grunnen til gamle Rødsten brygge. Trafikken til Bålerud brygge foregikk frem til 1939. For alle de 3 bryggene skjedde at rutebiler etterhvert overtok trafikken i distriktet og at dampskipsselskapet fant det ulønnsomt å opprettholde forbindelsen på Oppegårdssiden. Passasjertallene forteller at trafikken var 8000 passasjerer i 1915 - 9000 passasjerer i 1925 og bare 600 passasjerer i 1939 ...

INGIERSTRAND-BRYGGENE :

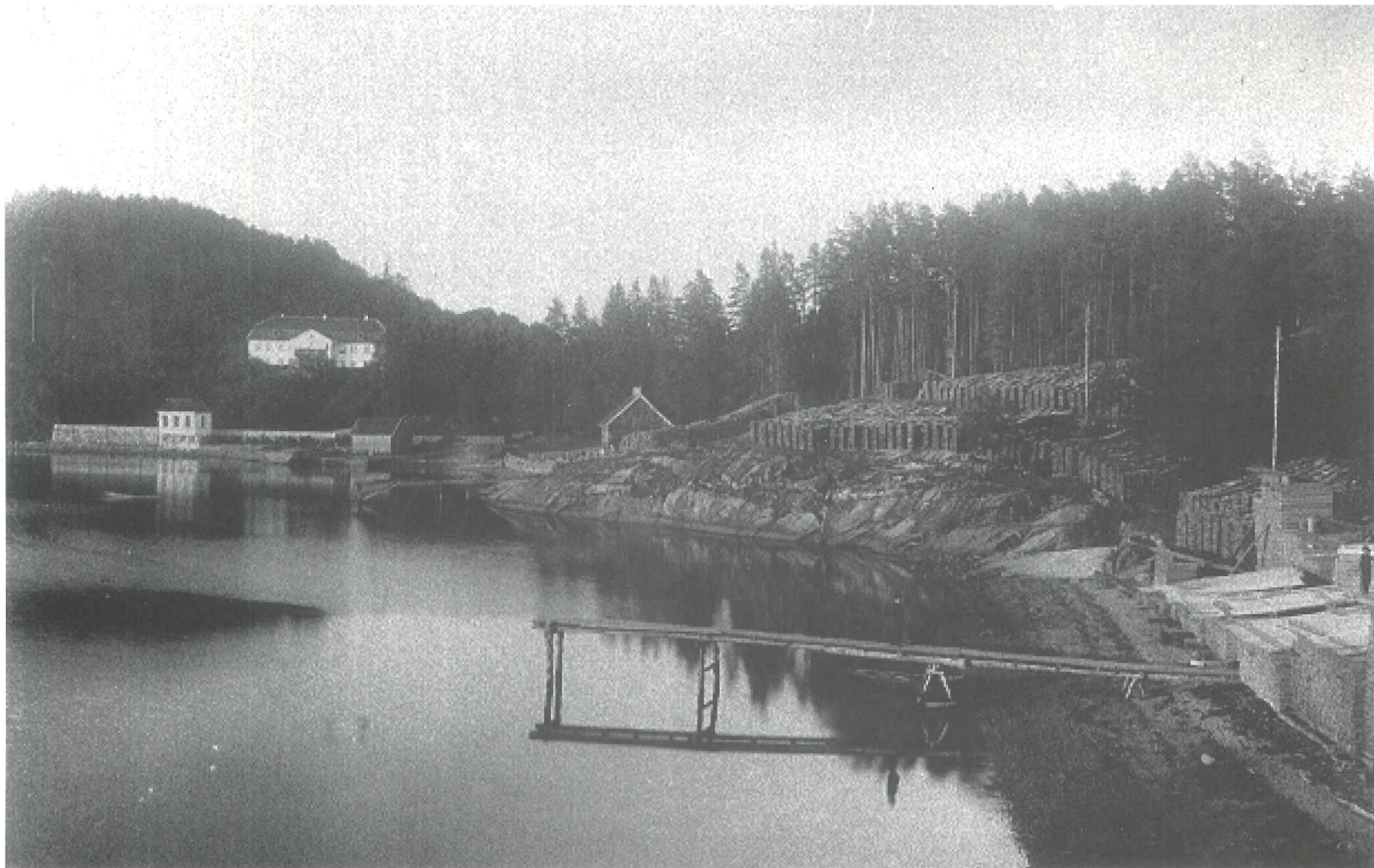
Dette gjaldt 4 brygger med tilførselsveier som M. & H. Ingier hadde klare for trafikk våren 1933 etter at det var inngått kontrakt med A/S Bundefjord Dampskibsselskap. "Selskapet gis for et tidsrom av 10 år enerett til med damp- eller motorbåter å drive rutetrafikk på Ingierstranden (strekningen Rødsten - Gjersjøelven) og derunder benytte de M. & H. Ingier tilhørende kaier, Bekkensten kai kun forsåvidt M. & H. Ingier disponerer denne. Selskapet skal innsette i ruten tilstrekkelig båtmateriell til at beboerne og trafikinteresserte på Ingierstrand kan opnå en efter forholdene rimelig kommunikasjon ad sjøveien mellom Ingierstrand og Oslo. Til vederlag for denne rett betaler A/S Bundefjord Dampskibsselskap en gang for alle de 10 år 18.000 kroner.

M. & H. Ingier forpligter sig til å bygge de 4 planlagte kaier ved Sandbugten, Ingierstrand bad, Melsekken (= Strandkollen) og Kallevannet (= Strandskogen)".

Trafikken opphørte etter sommeren 1939. Passasjertallene til Ingierstrand Bad var for de 3 første årene sitt vedkommende for helligdager og hverdager:

1933 :	14.961 passasjerer -	4.956 passasjerer
1934 :	17.028 passasjerer -	12.368 passasjerer
1935 :	12.790 passasjerer -	8.898 passasjerer

Ljansbruket

Over: Ingiergodset i Hvervenbukta. I strandkanten plankestabler klare for utskipning. Planken ble eksportert til England, Holland, Frankrike, Portugal, Canada og helt til Australia.

Under: Jekten "Elida" med hovedhuset til Ingiergodset i bakgrunnen. Skipperen arbeidet på Ljansbruket og bodde på plassen Sandbukta nord for Ingierstrand. Med "Elida" fraktet han favneved til byen.

Det er naturlig å starte med Ljansbruket når vi skal presentere Oppegård - også en kystkommune, til tross for at selve gården ligger innenfor Oslos bygrense (Gjersjøelva er ved Bunnefjorden skilket mellom Oppegård og Oslo). For yngre Oppegårdfolk er begreper som Ljansbruket og Ingiergodset ukjente, men helt inntil siste verdenskrig var navnet Ingier forbundet med respekt og ærefrykt - og navnet uløselig knyttet til Oppegårds historie. Så sent som i 1930-årene eide Ingier 82% av skogarealet og 58% av den dyrkede jorda i kommunen, og flere av de største og beste gårdene. Det var i 1694 at Peder Pederssøn Müller som eide Hvitebjørn og Vassbonn, giftet seg med Sidselle Rasmusdatter som hadde arvet Stubljan fra sin far - på den måten ble store eiendommer samlet til Ljansbruket. Fra 1799 ble Ljansbruket overtatt av Ingierfamilien. Det ble etterhvert bygget sagbruk, høvleri, kassefabrikk, kruttmølle, kornmølle og kraftverk langs Gjersjøelva. Idag er det bare noen ruiner igjen til minne om fordums storhet og aktivitet. Det staselige hovedhuset med grunnflate på over 800 kvm ble satt opp av Peder Holter i 1771. Bygningen brant ned til grunnen januar 1913 og uerstattelige verdier i form av innbo og kunstverker gikk tapt. Bare portnerboligen og badehuset er igjen.

Januar

UKE	1	2	3	4	5
MANDAG	2	9	16 ^o	23	30 ^o
TIRSDAG	3	10	17	24 ^o	31
ONSDAG	4	11	18	25	
TORS DAG	5	12	19	26	
FREDAG	6	13	20	27	
LØRDAG	7	14	21	28	
SØNDAG	1 ^o	8 ^o	15	22	29

Nyttårsdag 1. januar.

Gjersjøelva - en ressurs

Tømmerbilder ved munningen av Gjersjøelva.

Gjersjøen ligger 39.5 m.o.h. og er med 2.7 kvadratkilometer den største innsjøen i Folle. Langs den 2.5 kilometer lange Gjersjøelva var det i århundrer sager og møller som vi fremdeles kan se rester etter. Elva var en av ytterst få sagbrukselver på østsiden av fjorden og i nærheten av Oslo og med god havn for eksport av trelast med skip. I rundt 450 år er det skipet ut trelast fra Gjersjøelvas munning. Allerede i 1529 byttet slottsherren Henrik Krummedike på Akershus til seg gårdene Hvitebjørn og Vassbonn for å skaffe seg en "sagfoss med tilliggende skog". Den første sagen var nok bare en flomsag, men det kan se ut som man snart hadde regulert Gjersjøen og bygget oppgangssag.

En rekke fotografier fra begynnelsen av 1900-tallet viser den store aktiviteten i Gjersjøelva på denne tiden. På vestsiden av elva var det et 120 meter langt høvleri med flisfyringsanlegg - foruten sagbruk, kraftstasjon, kornmøller og kruttmølle. Andre fotografier viser de store tømmermengdene som kom sjøveien til Hvervenbukta (se bildene).

I mellomkrigsårene var det to stasjonære sagbruk ved elva, Øvresagen og Hvervensagen. Tømmer som kom fra land gikk gjennom tømmerrenner fra Gjersjøen ned til Øvresagen - tømmer som kom sjøveien gikk på tømmerkjerratt fra Hvervenbukta opp til Hvervensagen.

Februar

UKE	5	6	7	8	9
MANDAG		6	13	20	27
TIRSDAG		7°	14	21	28
ONSDAG	1	8	15°	22°	
TORS DAG	2	9	16	23	
FREDAG	3	10	17	24	
LØRDAG	4	11	18	25	
SØNDAG	5	12	19	26	

Fastelavnssøndag 26. februar

På sporet av et rikt jernaldersentrum?

Over: Ole Rojahn og Øyvind Myhrvold foretar utgraving i en av terrassene, senere datert til ca. 200 år f.Kr.
Under: Bygdeborgsmur fra Svartskog.

August 1992 ble det funnet en ukjent bygdeborg i nordenden av Gjersjøen. Det viste seg at bygdeborgen ikke var enestående i området. Langs høydedrag og ller i nærheten lå det murer av samme karakter som på bygdeborgen.

Oppdagelsen førte til at Oppegård kommune våren 1993 engasjerte arkeologistudenten Ole Rojahn og lokalhistorikeren og amatørgeologen Øyvind Myhrvold for å registrere kulturminner. Registreringsarbeidet har gitt et vell av informasjon til en kommune som var regnet for å være en av de mest funnfattige i Akershus.

Denne oppfatningen må nå revurderes.

De nyregistrerte kulturminnene tilhører forskjellige tidsepoker og avspeiler mange ukjente sider ved forhistorien. Hoveddelen av kulturminnene består av bygdeborger / steinmurer og kunstige terrasser. I tillegg er det oppdaget gravrøyser, oldtidsveier, steinbrudd, kullmiler, jerngruver, rester etter sager, gårdsanlegg med hustuffer, ødegårdsåkre, rydningsrøyser m.m.

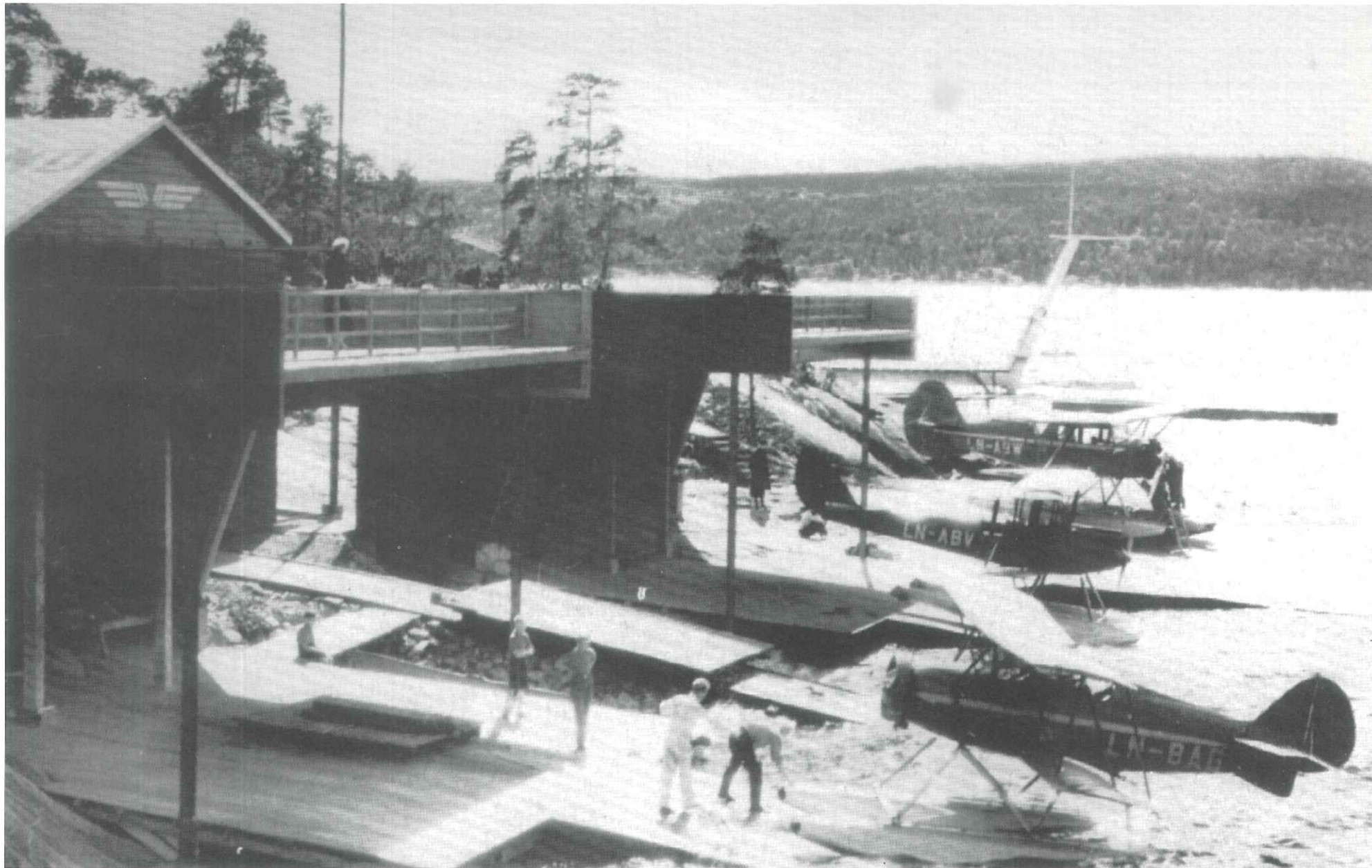
Rundt den store konsentrasjonen av bygdeborger ses restene etter et omfattende muranlegg langs høydedrag og naturgitte grenser gitt av daler, elver og innsjøer. Murene ser ut til å innhegne et område på 40 kvadratkilometer.

Mars

UKE	9	10	11	12	13
MANDAG		6	13	20	27
TIRSDAG		7	14	21	28
ONSDAG	1°	8	15	22	29
TORSDAG	2	9°	16	23°	30
FREDAG	3	10	17°	24	31°
LØRDAG	4	11	18	25	
SØNDAG	5	12	19	26	

Flyhavna til Widerøe på Ingierstrand

Over: Sommerbasen som Widerøe hadde på Ingierstrand på 1930-tallet.
Under: Bjørn Simonsen slipper opp ballonger under en ballongkamp med fly på Ingierstrand.

Ingierstrand Bad åpnet i 1933. Allerede første sommeren lå Widerøe & Bjørnstad med sitt Spartan-fly ved Ingierstrand og tok passasjerer med på populære taxi-turer.

19. februar 1934 ble Widerøe's Flyveselskap A/S registrert og sommerbasen lagt til Ingierstrand. 18. juni 1934 fløy Viggo Widerøe den første turen på postruten Oslo - Kristiansand - Stavanger - Haugesund og retur med en Waco Cabin med 5 seter og toppfart 230 km/t. Denne flyturen var jomfruturen for moderne norsk ruteflyging - en milepel i norsk flyhistorie. Ruten ble fløyet med avgang Ingierstrand kl. 7.05. Flyet ankom Haugesund 12.15 og var tilbake på Ingierstrand 19.30 etter å ha landet på Vannsjø ved Moss og levert post til utenlandstoget. Passasjerprisen var 85 kroner til Haugesund og passasjerene kunne ha med 10 kg bagasje. Kystflyveruten gjennomførte den 1060 kilometer lange turen 66 dager - fra 18/6 til 1/9 - og transporterte foruten 413 passasjerer i gjennomsnitt 90 kg post vestover og 60 kg østover.

Sommerbasen til Widerøe lå rett nord for Ingierstrand Bad. Vinterbasen ble lagt til Bogstadvannet.

18. august 1935 var det "Begeistret mottagelse på Ingierstrand" da flygeren Thor Solberg kom til Oslo etter sin tur på 59 timer over Atlanterhavet. "Utenfor Oslo ble flyet møtt av tre av Widerøes fly som ledsaget det til Ingierstrand, hvor tusener gav ham en begeistret mottagelse".

April

UKE	13	14	15	16	17
MANDAG		3	10	17	24
TIRSDAG		4	11	18	25
ONSDAG		5	12	19	26
TORSDAG		6	13	20	27
FREDAG		7	14	21	28
LØRDAG	1	8°	15°	22°	29°
SØNDAG	2	9	16	23	30

Palmesøndag 9., Skjærtorsdag 13., Langfredag 14., Påskedag 16.,
2. påskedag 17. april.

Ingierstrand Bad

Over: Fra Ingierstrand Bad på slutten av 1930-tallet.
Under: Spartan-flyet taxer forbi stupetårnet på Ingierstrand Bad sommeren 1933.

På slutten av 1920-tallet hadde firma M. & H. Ingier utparsellert 400 villatomter langs Bunnefjorden fra Bestemorstrand til Bekkensten, en strekning på 5 kilometer.

Bygging av sommerhus skjøt fart etter at veien fra Ingierstrand bro ved Mosseveien til Bekkensten åpnet i 1932. Frem til 1934 ble 50-60 tomter solgt, for det meste til velstående Osloborgere. Helårsboliger ble ikke oppført fordi vann og kloakk manglet.

Ingierstrand Bad åpnet i 1933 og forsommeren 1934 kunne den nyåpnede bade-restauranten på Ingierstrand ta i mot de første gjestene. Den var frem til omkring 1960 en kjent og populær restaurant. Ingierstrand er verneverdig som ett av hovedverkene i norsk funksjonalisme. Det er planer om å utvikle Ingierstrand Bad og Kulturpark som et samarbeid mellom Oslo og Oppegård kommuner og Akershus Fylkeskommune.

I 1936 ble Ingierstrand Bad med et tilhørende friareal på 2.800 dekar kjøpt av Oslo kommune for 1.8 millioner kroner. Hensikten var å sikre befolkningen muligheter til sjøbad og annet friluftsliv. Oppegård kommune hadde ikke råd til å benytte seg av sin forkjøpsrett til det attraktive området.

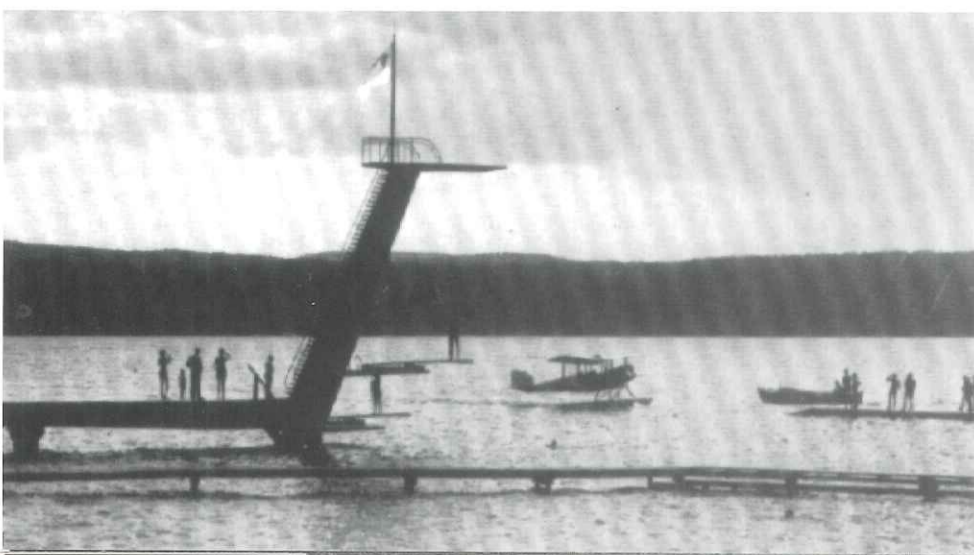
Fra 1934 til 1940 og fra 1945 til 1970 gikk det faste båtruter mellom Oslo og Ingierstrand Bad.

I 1934 ble det opprettet brevhus med eget postestempel på Ingierstrand Bad.

Mai

UKE	18	19	20	21	22
MANDAG	1	8	15	22	29°
TIRSDAG	2	9	16	23	30
ONSDAG	3	10	17	24	31
TORSDAG	4	11	18	25	
FREDAG	5	12	19	26	
LØRDAG	6	13	20	27	
SØNDAG	7°	14°	21°	28	

Off. høytidsdag 1., Grunnlovsdag 17., Kr. Himmelfartsdag 25. mai.

Fra livet ved Bekkensten

Over: Badeliv på Bekkensten i 1950-årene. Den gamle brygga er fremdeles tilstede.
Under: Jørgen Stubberud med sin modell av "Fram" som han laget ombord på "Fram".

Jørgen Stubberud deltok på Roald Amundsens ekspedisjon til Sydpolen i 1911. Stubberud ble født på Bekkensten 17. april 1883 og fortalte blant annet: ""Om sommeren - særlig om søndagene, var det trafikk på Bekkensten. Det var folk fra Oslo og tilliggende distrikter som kom med rutebåten. Og vi ungene hadde stort utbytte av disse "turistene". De fleste av dem skulle snakke med oss og gjerne stikke til oss en godbit eller en skilling.

Annenhver søndag kom presten på besøk, for i den tiden var Oppegård anneks til Nesodden. Presten hadde to faste, sjøvante rorskarer. Mange ganger ble det rodd over fjorden i stor sjø. Når de kom, stod det på brygga en kjørekar med hest og karjol som skulle hente presten.

Om sommeren skaffet vi oss inntekter ved å holde hagene i stand på landstedene til byfolkene. Om vinteren ble det isdrift på Nesodden - det var langt lønnsomme enn å drive i tømmerkogen. Vi måtte tørne ut klokka 5 hver morgen og foreta rotur tvers over Bunnefjorden i all slags vær. Ofte blåste det kald nordavind med snødrev, og rett som det var fikk vi brottsjøer over båten ...

Vi skulle skjære opptil 500 isblokker hver dag, hale dem opp av tjernet, klare til kjørerne når de kom for å lesse. Vi kunne stå hvitrimet hele dagen ..."

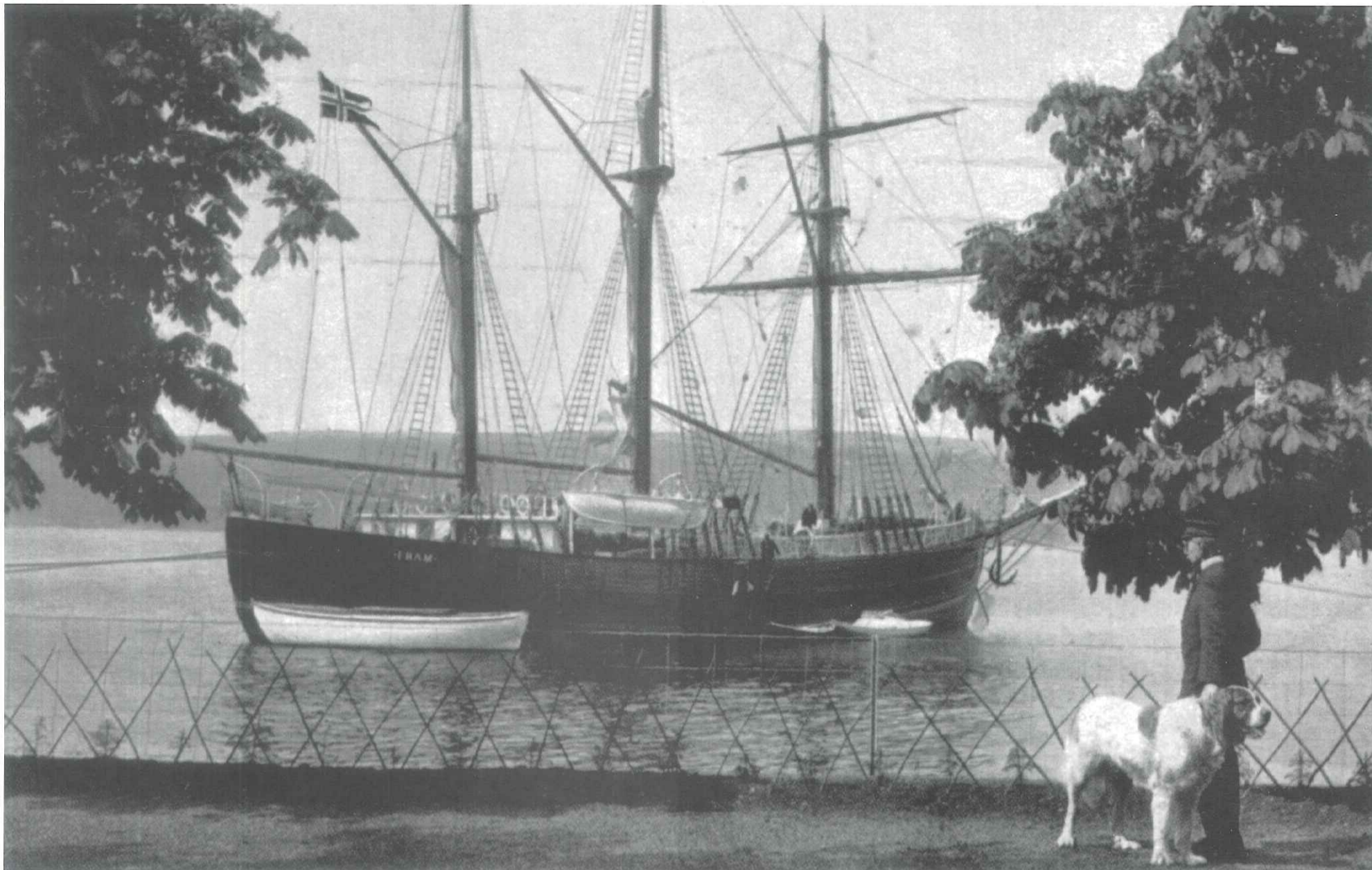

Juni

UKE	22	23	24	25	26
MANDAG		5	12	19°	26
TIRSDAG		6°	13°	20	27
ONSDAG		7	14	21	28°
TORS DAG	1	8	15	22	29
FREDAG	2	9	16	23	30
LØRDAG	3	10	17	24	
SØNDAG	4	11	18	25	

Pinsedag 4., 2. pinsedag 5. juni.

Roald Amundsen

Over: "Fram" liggende for anker utenfor Roald Amundsens hjem juni 1910.

Under: "Uranienborg" kalte Amundsen sin fornemme trevilla ved Bålerud brygge. Den var bygget i 1889 og var hans hjem fra 1908 til han omkom i 1928.

Det er naturlig at Roald Amundsen får plass i en presentasjon av kystlinjen til Oppegård kommune. Vår store polfarer hadde sin bolig like ved Bålerud brygge fra 1908 til han døde i 1928.

Roald Engelbregt Gravning Amundsen var født i 1872 og ble student i 1890. Han kom til å vie sitt liv til polarforskningen.

Han seilte Nordvestpassasjen nord om Canada med "Gjøa" i årene 1903 til 1906. Han nådde Sydpolen 14. desember 1911 sammen med Bjaaland, Helmer-Hansen, Selmer og Wisting. "Fram" hadde brakt dem den lange veien ned til Antarktis. Svartskog-mannen Jørgen Stubberud var også med på Amundsens ferd til Sydpolen.

Han utforsket Nordostpassasjen nord om Asia med "Maud" og fly i årene 1918 til 1925. Sammen med amerikaneren Ellsworth nådde han med en "Dornier Wal" flybåt i 1925 til 87 grader og 43 minutter nordlig bredde med Svalbard som utgangspunkt. Sammen med Ellsworth og italieneren Nobile fløy han over Nordpolen fra Svalbard til Alaska i 1926 med luftskipet "Norge".

Han omkom i 1928 da flyet hans ble borte under en leteaksjon etter Nobiles luft-ekspedisjon.

Juli

UKE	26	27	28	29	30	31
MANDAG		3	10	17	24	31
TIRSDAG		4	11	18	25	
ONSDAG		5 ^o	12 ^o	19 ^o	26	
TORS DAG		6	13	20	27 ^o	
FREDAG		7	14	21	28	
LØRDAG	1	8	15	22	29	
SØNDAG	2	9	16	23	30	

Olsok 29. juli.

Roald Amundsen-statuen

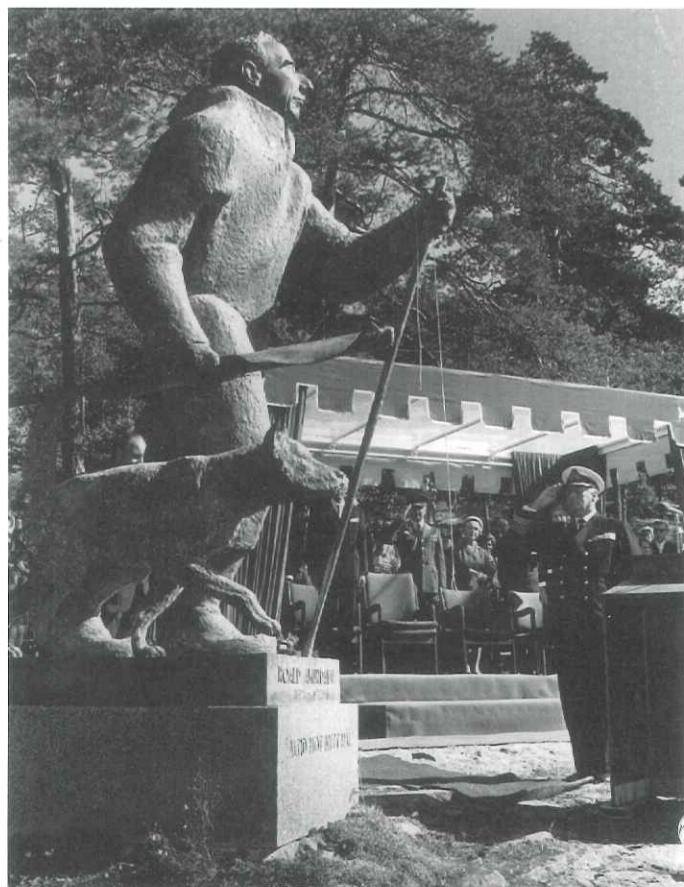
Statuen av Roald Amundsen og hans hund ble avduket av Kong Olav i 1972.

Den 16. juli 1972 var det 100 år siden Roald Amundsen ble født. Tanken om et minnesmerke i Oppedal dukket opp på slutten av 1960-tallet. Våren 1968 var representanter for kommunen og bygda foreninger samlet til et møte for å drøfte planene. Alle var enige om at bygda måtte samle seg til innsats for å hedre den store polarforsker ved å reise en statue til 100-årsdagen.

Roald Amundsenkomiteen i Oppedal tok kontakt med billedhuggeren Arne Vigeland. Han utformet monumentet ved hjelp av midler som komiteen samlet inn. Til 100-årsdagen for hans fødsel - den 16. juli 1972 - ble monumentet av Amundsen og hans hund "Rex" avduket av Kong Olav.

Statuen fikk en vakker plassering på fjellet like bak Bålerud brygge, med Amundsen speidende innover Bunnefjorden. Det var her han bodde gjennom 20 år, når han ikke var på sin polferder. Det fortelles at Amundsen hver morgen tok et bad, sommer som vinter, bare Bunnefjorden var åpen - men det hendte også at han hoppet i sjøen så isbitene singlet ...

På sokkelen er Amundsens motto gravert - "ALLTID MOT NYTT MÅL".

August

UKE	31	32	33	34	35
MANDAG		7	14	21	28
TIRSDAG	1	8	15	22	29
ONSDAG	2	9	16	23	30
TORS DAG	3	10 ^o	17	24	31
FREDAG	4 ^o	11	18 ^o	25	
LØRDAG	5	12	19	26 ^o	
SØNDAG	6	13	20	27	

D/S "Fønix" - en av Bunnefjordbåtene

Over: D/S "Fønix" ved Baalerud brygge. På Nesoddensiden ser man såvidt det store ishuset på "Sindingodden", litt sør for nåværende Blylaget brygge.

Under: D/S "Fønix" liggende ved land (ukjent når og hvor)

D/S "FØNIX" gikk i rute på Bunnefjorden fra 1894 til 1904. Dampskipet hadde en merkelig forhistorie. Det var bygget i Stockholm i 1873 og opprinnelig døpt "Gripsholm". Det ble innkjøpt av Nesodden Dampskibsselskap i 1893 og var ikke noe stort skip (94 fot og 82 brutto registertonn). I de 20 årene frem til skipet ble kjøpt til Norge hadde det fristet en skiftende skjebne og båret 4 forskjellige navn. Nesodden Dampskibsselskap ga det navnet "Drøbak" etter endepunktet på ruten det skulle trafikkere fra Kristiania. På ettermiddagsruten 6. oktober 1893 brøt det ut brann ombord da det lå ved bryggen i Hallangspollen. Snart lå det stolte skipet igjen helt utbrent. Vraket ble kjøpt av grosserer Rigel og Akers mekaniske Verksted bygget skipet opp igjen, i modernisert utgave. Det fikk navnet "Phønix" etter sagnfuglen som oppstod fra ilden, og eieren satte det i egen regi inn på en rute mellom Kristiania og Bunnefjorden. Senere ble navnet skrevet "Fønix" og solgt til Ålesundkanten.

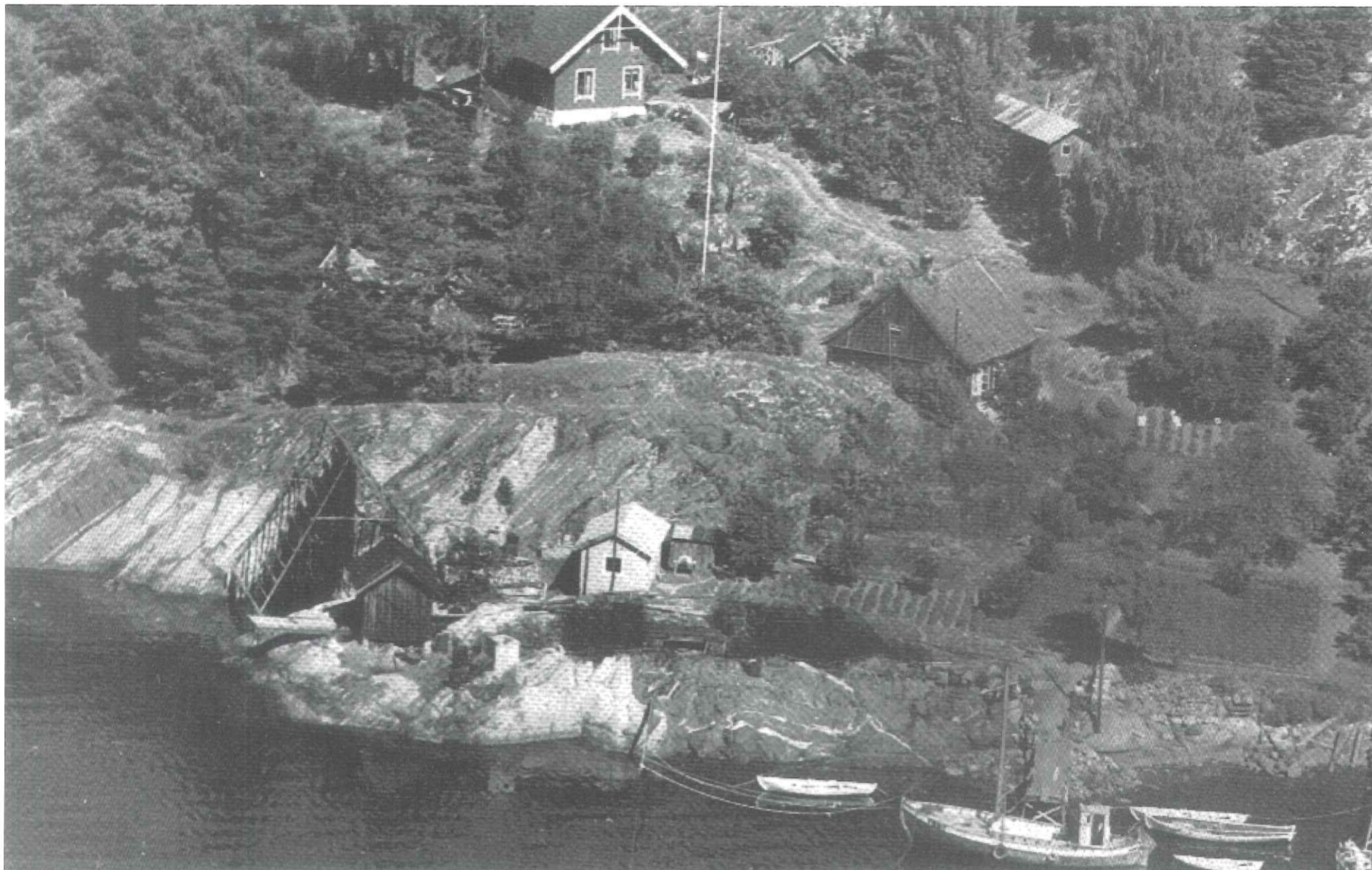
I 1900 gikk skipet fra Kristiania kl. 14.30 via Baalrud (15.15) og Svartskog (15.20) til endestasjonen Nesset (15.55). Hele reisen kostet 60 øre på 1. klasse, 50 øre på 2. klasse. Frakten for sekkegods var 20 øre og hele kasser 50 øre.

September

UKE	35	36	37	38	39
MANDAG		4	11	18	25
TIRSDAG		5	12	19	26
ONSDAG		6	13	20	27
TORSDAG		7	14	21	28
FREDAG	1	8	15	22	29
LØRDAG	2°	9°	16°	23	30
SØNDAG	3	10	17	24°	

Sjødalstrand

Over: Sjødalstrand - flyfotografert omkring 1935
 Under: Jekteskipper Hans Johannesen på Sjødalstrand

Plassen Sjødalstrand ligger ved Bunnefjorden i en idyllisk vik, og grenser mot Ås kommune i sør. Fra gammelt av var dette en naturlig og fin havn. Plassen ligger også der dalen fra Sjødal kommer ut ved fjorden. Det som fortelles, men som ikke kan bekreftes i skriftlige kilder, er at munkene på Hovedøya eide Sjødalstrand før Svartedauen. Hovedøyas munk drev saltutvinning på Sjødalstrand. Noe som styrker utsagnet om munkene og Sjødalstrand, er at det den dag i dag vokser en rekke ville urteplanter der. Etter det som fortelles på folkemunne, skal det eldste huset på Sjødalstrand være flyttet fra Hovedøya på en flåte.

Bosetningen på Sjødalstrand kom nok senere enn på gården Sjødal. Sjødal gård ble ryddet omkring 500 - 600 e.Kr. og da stod sjøen 4 - 5 meter høyere enn i dag. Først var nok Sjødalstrand bare en liten vik der gården hadde båtnaust. Etterhvert som landet steg, ble området stort nok til beboelse og en liten åkerflekk - det ble permanent bosetning sannsynligvis i tidlig middelalder.

Sjødalstrand var uten skikkelig veiforbindelse helt til våre dager. All transport måtte foregå sjøveien i gamle dager. I 1930-årene ble brudepar og gjester fraktet med båt til Bålerud brygge for å komme til kirke. Det gikk ellers sti gjennom skogen og langs sjøen for barna som skulle til og fra skolen.

Oktober

UKE	39	40	41	42	43	44
MANDAG		2	9	16 ^o	23	30 ^o
TIRSDAG		3	10	17	24 ^o	31
ONSDAG		4	11	18	25	
TORS DAG		5	12	19	26	
FREDAG		6	13	20	27	
LØRDAG		7	14	21	28	
SØNDAG	1 ^o	8 ^o	15	22	29	

Bots- og bededag 29. oktober.

Fra fisket i Bunnefjorden

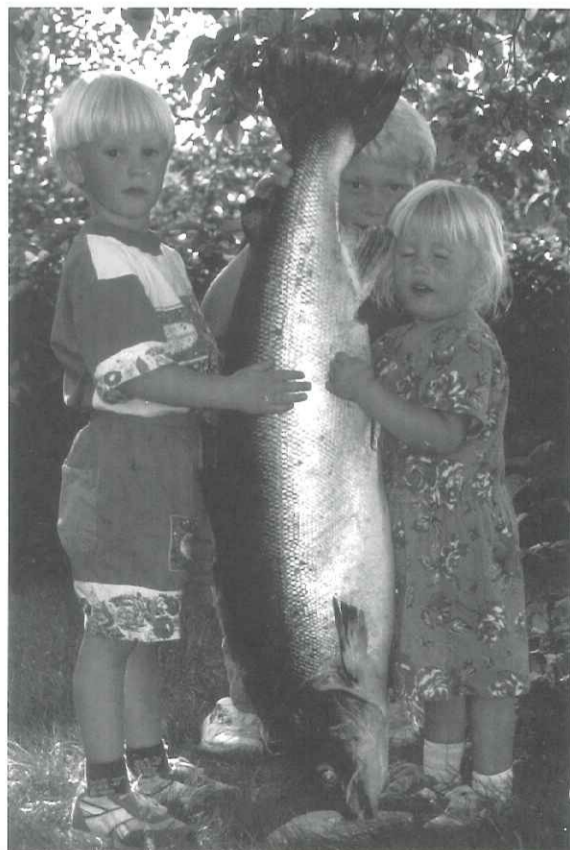
Over: Fra brygga til fisker Kristiansen på Svartskog i 1975.

Under: Laks fra Bunnefjorden tatt i sildegarn sommeren 1993. Størrelse 16.4 kilo ..

Vi lar Jørgen Stubberud fra Bekkensten fortelle om fisket i Bunnefjorden: "Fra tidlig om våren til senhøstes oppholdt vi oss for det meste nede ved stranden, hvor vi vasset ut så langt vi kunne for å få tak i blåskjell til agn. For det å fiske med stang var vår yndlingsport. Vi fisket krabbe og bergnebb og sutar, og av og til fikk vi også torsk og hvitting.

Da vi ble større, fikk vi lov til å dra ut i båt for å få større fangst. Og det lykkedes mange ganger - svært ofte fikk vi bra med fisk både til koking og steking. Vi var svært forsiktige, for man kunne aldri være sikker for lumske kastevinder i Bunnefjorden.

Om vinteren var det ikke bare ski- og akesporten vi dyrket. Av far lærte vi hvordan vi skulle fiske på isen. Når fjorden var frosset til og isen var blitt sikker, gikk vi i gang med isfiske. Sporten kom i bakgrunnen, for den kastet jo tross alt ikke noe større av seg. Vi gikk helhjertet inn for å skaffe fersk fisk til husholdningen. Det var uhyre spennende, og når vi først satte i gang holdt vi gjerne på hele dagen til mørket falt på og vi hadde fått en fangst vi syntes mor og far måtte sette pris på. Da fikk vi gjerne en hjertelig mottagelse når vi kom hjem. Og dette hendte rett som det var, for det var mye fisk i Bunnefjorden dengang".

November

UKE	44	45	46	47	48
MANDAG		6	13	20	27
TIRSDAG		7°	14	21	28
ONSDAG	1	8	15°	22°	29°
TORSDAG	2	9	16	23	30
FREDAG	3	10	17	24	
LØRDAG	4	11	18	25	
SØNDAG	5	12	19	26	

Allehelgensdag 5. november.

Neset - der fjorden møter veien ...

Bundefjord-Neset

Over: D/S "Nesodden" ved Nesset brygge innerst i Bunnefjorden (omkring 1905)
 Under: D/S "Bundefjord" ved Nesset brygge

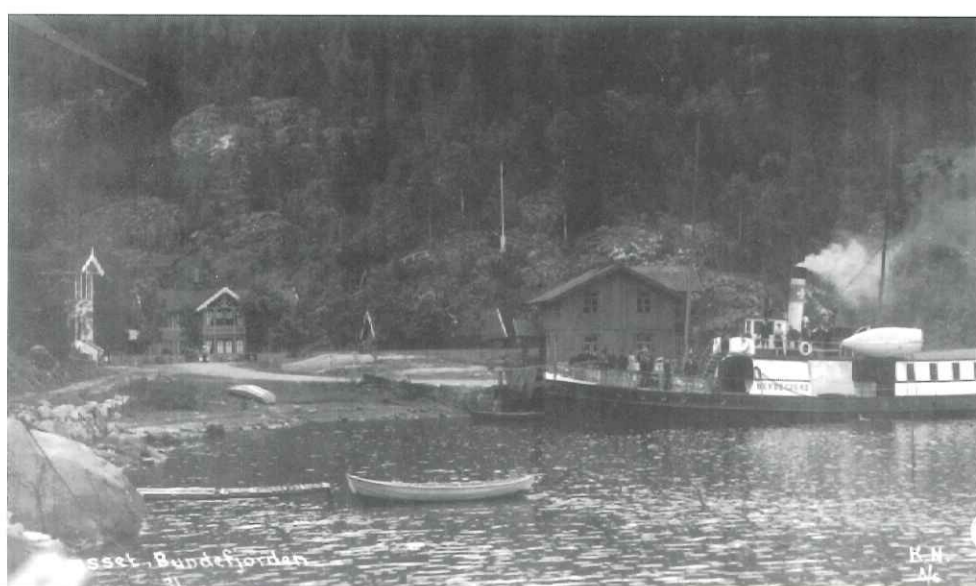
Neset var innerste brygge i Bunnefjorden. Her var det i gamle dager "fast Skydsstation hvorfra skydses til Drøbak og Jernbanestationerne Ski, Aas og Vestby". Gamle Mossevei ble ført forbi Nesset omkring 1860 og gjorde stedet til et viktig knutepunkt mellom landeveien og dampskipstrafikken til bryggene på begge sider av Bunnefjorden. Nesset postaabneri ble opprettet allerede i 1858. D/S «Nesodden» ble bygget ved Moss Jernstøberi og mekaniske Værksted og levert i 1903 med plass til 241 passasjerer - og var en ganske stor båt. Den hadde kraftig maskin og var isforsterket og ble godt mottatt av publikum. Den ble drevet av Bundefjord Dampskibsselskab og var i rederiets eie helt frem til 1967. I løpet av alle disse årene ble D/S «Nesodden» en kjær kjenning på fjorden og var selve sommersymbolet for alle dem som reiste med den til sine hytter og landsteder. D/S «Bundefjord» var klar til sesongen 1875 og kunne ta 193 passasjerer og gikk de første årene til 9 av bryggene på Nesoddsiden og Opppegårdsiden av Bunnefjorden - om sommeren. Det tok mange år før det ble vinterruter på Bunnefjorden. D/S «Bundefjord» skulle komme til å tjene passasjerer og selskap i 78 år - og ble etterhvert nærmest legendarisk. På folkemunne het hun «Dokka i fjorden», pyntet som hun var med forsiringer i gull. Malt i hvitt og sort var hun staselig å se på med to høye master på hver side av skorsteinen.

Ombord på 5 av båtene som trafikkerte på Bunnefjorden var det over lange tidsrom egen postekspedisjon med poststempel. Det var såkalte 3- og senere 4-rings nummerstempler som var i bruk på følgende båter: "BUNDEFJORD" 3-ring 17 og 4-ring 17. "VIDAR" 3-ring 327 og 4-ring 167. "FØNIX" 4-ring 350. "NESODDEN" 4-ring 327. "HELVIG" 4-ring 320.

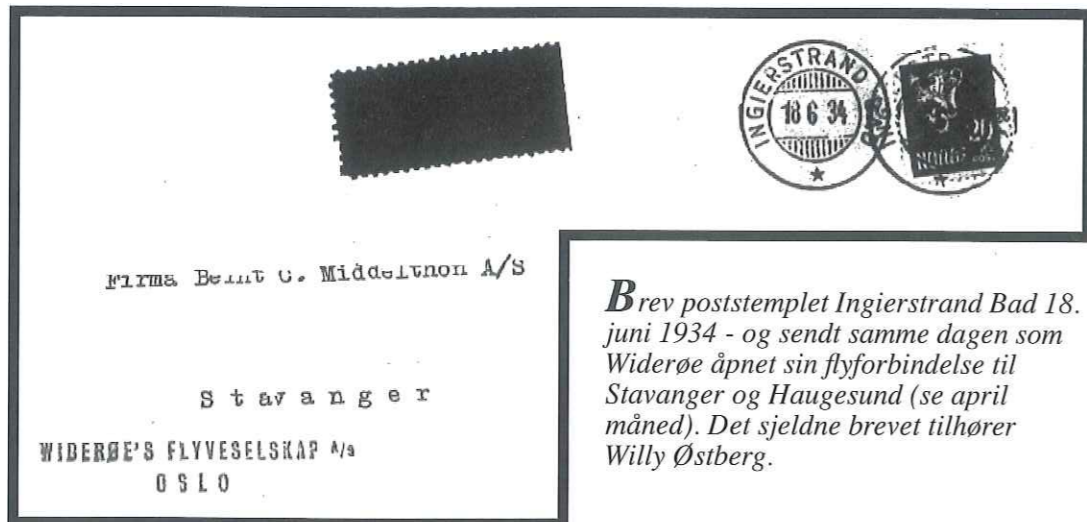
Desember

UKE	48	49	50	51	52
MANDAG		4	11	18	25
TIRSDAG		5	12	19	26
ONSDAG		6	13	20	27
TORS DAG		7°	14	21	28°
FREDAG	1	8	15°	22°	29
LØRDAG	2	9	16	23	30
SØNDAG	3	10	17	24	31

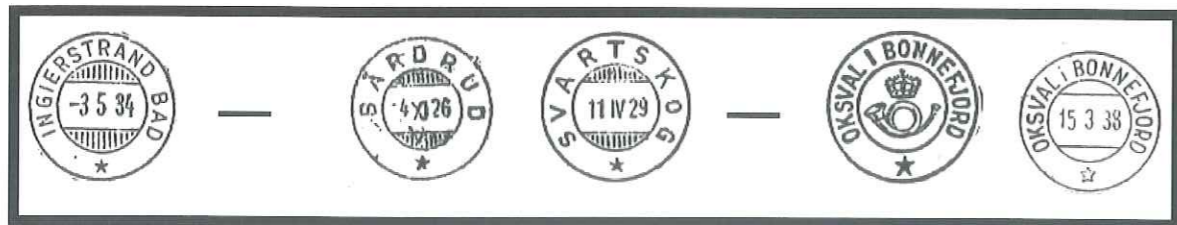
1. juledag 25., 2. juledag 26. desember.

Litt posthistorie knyttet til Bunnefjorden.

Brev poststempelt Kristiania 26.11.06 og adressert til Hr. Kirkesanger Jørgensborg, Baalerud skole, Oppegaard. Det er sendt med D/S "Bundefjord" og stemplet ombord med 3-rings nummerstempel 17. Brevet har ikke frimerke (er "Portofrit") fordi det er et offentlig brev. Først fra 1925 måtte også offentlige brev ha påsatt frimerke ...

Både på Oppegårdsiden og Nesoddensiden var det poststeder knyttet til strandstedene langs Bunnefjorden. På Oppegårdsiden hadde man Ingierstrand Bad (1934 - 1973) og Svartskog som har vært i drift siden 1870 under følgende navn: Oppegaard (1870 - 1882), Baalerud (1882 - 1921), Bårdrud (1921 - 1929), senere Svartskog. Ved Nesset innerst i Bunnefjorden har det vært poststed det meste av tiden mellom 1858 og 1974, men under ulike skrivemåter som Nesset ved Bundefjord og Neset i Bonnefjorden - selv Postverket har til ulike tider vært uenig med seg selv om skrivemåten på fjorden ... På Nesoddensiden forteller posthistorien oss om Breviktangen (1935 - 1952), Blylaget / Bløylaget (1912 - 1964), Rudstrand (1903 - 1904), Helvik i Bundefjorden / Hellvik i Bonnefjord / Hellvik på Nesodden (1915 - 1992) og Oxvald i Bundefjorden / Oksvall i Bonnefjord (1926 - 1960).

Sommerrute 1899.

„Bundefjord“ og „Vidar“.

20. Mai—15 Septbr.

	Hverdage:							Helligdage:						
	Formiddag:		Eftermiddag:		Formiddag:		Eftermiddag:		Formiddag:		Eftermiddag:			
	B.	V.	B.	V.	B.	V. 1)	V. 2)	B.	V.	B.	V.	B. 1)	V. 1)	
Fra Nesset	—	—	—	—	—	—	—	6.15	—	11.00	7.50	—	—	
„ Brevik	—	—	—	—	—	—	—	7.00	—	11.15	8.00	—	—	
„ Svartskog	—	—	9.45	—	—	—	—	—	—	—	—	10.20	—	
„ Blylaget	7.30	—	9.50	—	4.00	—	—	7.10	—	11.25	8.15	—	10.25	
„ Svartskog	—	—	—	—	—	6.45	9.40	—	—	—	—	—	—	
„ Presteskjær	7.40	—	10.00	—	4.10	7.00	9.55	7.25	—	11.40	8.30	—	—	
„ Sarby	7.45	—	10.05	—	4.15	7.05	10.00	7.30	10.00	11.50	—	8.00	10.35	
„ Helvik	8.00	—	10.15	3.50	4.30	7.20	10.15	7.45	—	12.05	—	8.05	10.40	
„ Ulsvik	—	7.40	10.20	3.55	4.55	—	10.20	—	—	—	—	8.25	—	
„ Oxvald	—	7.45	10.25	4.00	4.40	7.30	10.25	7.55	—	—	—	8.30	—	
„ Nesoddtangen	—	7.50	10.30	4.05	4.45	—	10.30	—	—	—	—	8.35	—	
til Christiania	8.25	8.20	11.00	4.40	5.15	8.00	11.00	8.25	10.45	12.30	9.15	9.05	11.15	10.45

Sommersesongen 1936. — Nr. 2, fra og med 23. juni.

Båtforbindelse på INGIERSTRAND og Bålerud (ROALD AMUNDSENS HJEM)

		Hverdager:								
		FRA OSLO: 10.00 a), 11.00, 13.00 a), 15.15, 16.00 a), 16.30, 17.30, 18.30 a), 19.20 c).								
		TIL OSLO:								
Fra Bålerud	7.13	—	13.40	—	—	—	18.10	20.10	—	
Bekkensten	7.17	11.20	13.45	14.20	—	17.15	18.15	20.15	21.45	
Strandskogen	—	11.25	13.50	14.25	—	17.20	18.20	20.20	21.50	
Strandkollen	—	11.30	13.55	14.30	—	17.25	18.25	20.25	21.55	
Ingierstrand bad	—	11.35	14.00	14.35	16.40	17.30	18.30	20.30	22.00	
Sandbukten	—	11.38	14.03	14.38	16.43	17.33	18.33	20.35	22.03	
		Helligdager:								
		FRA OSLO: 9.00, 10.00 b), 11.00, 12.00 a), 12.30, 14.45 a), 15.45, 17.30 a), 20.00 a).								

BILLETTPRISER:	Voksne	Barn
Sandbukten	kr. 0.60	kr. 0.40
Ingierstrand Bad	» 0.70	» 0.40
Strandkollen	» 0.90	» 0.50
Strandskogen	» 1.10	» 0.60
Bekkensten		
Bålerud		

Eksempler på rutetabeller.

Utdrag av sommerrute 1899 for "Bundefjord" og Vidar" og sommersesongen 1936 for båtforbindelsen på Ingierstrand og Bålerud. Nederst avisutklipp sommeren 1941 som viser rutetidene for D/S "Vestfjorden" til Ingierstrand Bad og en skisse av bryggene langs Bunnefjorden i 1929.

D/S «Vestfjorden»

går alle dager
følgende ruter:

Fra Oslo: Kl. 11, 14, 16, 18.
Fra Ingierstrand: Kl. 13, 15, 17, 20.
Ruten kl. 11 og 18 går til Bekkensten.
Fra Bekkensten kl. 12.30 og 19.30.
Bryggeplass i Oslo:
Flytebyggen ved Østbanen.
Pris: Voksne tur kr. 0.75. Barn 0.40.
Til Bekkensten: Pris, tur voksne 1.00, barn 0.50.

På søndager går dessuten ekstrabåt kl. 9 til Ingierstrand, likesom Sporveiens vedgassbusser kjører uavbrutt fra Jernbanetorget fra kl. 9 morgen. Pris tur voksne kr. 1.00, barn kr. 0.50. — Ifall uvær innstilles rutene.

KLIPP UT

Med dette sjarmerende bilde fra Svartskog brygge vil kalenderkomiteen takke for alle som på ulike måter har hjulpet oss med 1995-kalenderen til Oppegård Historielag. Overskuddet går til historielagsarbeid i kommunen.

Sats, repro og trykk av kalenderen er gjort hos ØB-Trykk.

Paul Barca Birger Løvland Willy Østberg